

Dokumentární film o teatroterapii Divadla Klauniky Brno „JSME“

27. BŘEZNA

Kateřina Dubovcová

Art Edu Production, z.s. Sídlo spolku: Úvoz 48/126, 602 00 Brno

IČO: 14305208

Tel.: + 778 786 582 | E-mail: info@arteduproduction.cz

<http://www.brnoartzurnal.cz>

<http://www.arteduproduction.cz>

Dokumentární film o teatroterapii Divadla Klauniky Brno „JSME“

Cílem projektu je natočit filmový dokument o dlouhodobé teatroterapeutické činnosti Divadla Klauniky Brno. Je tomu letos právě 20 let, co Divadlo Klauniky začalo spolupracovat s lidmi s mentálním handicapem a právě u příležitosti tohoto výročí bychom rádi vytvořili dokument, který zachycuje tuto výjimečnou činnost. Režisér a ředitel Divadla Klauniky Zdeněk Mazáč se nadchl pro práci s lidmi s mentálním handicapem v roce 2003, kdy se s nimi začal setkávat a byl fascinován teatralitou, která pramení z jejich naturelu. Hledal proto takovou možnost divadelní práce, kde by mohli stát po boku zdravých kolegů zcela plnohodnotně a to právě tak, že zůstanou autentičtí. Po dlouhém zvažování a přípravě vzniklo první integrační představení „Voličská kampaň Strany mírného pokroku v mezích zákona tedy přírodního“, kde herci s handicapem vystupují zcela sami za sebe, při tom však v naprosté harmonii se zdravými kolegy, kteří jsou v rolích. Výsledná inscenace je kvalitním dramatickým tvarem na profesionální úrovni, nepostrádá humor a fantazii a zároveň je velice cenným prostředkem k nabourávání předsudků a kliše, které ve společnosti stále zaujímají místo. Tato inscenace byla zařazena do běžné dramaturgie Divadla Klauniky a hrána pro běžnou veřejnost jako klasické večerní představení v kulturních zařízeních měst i obcí.

Byla také realizována pro studenty středních škol v jihomoravském kraji, zejména pro gymnázia, zdravotní a pedagogické školy. Představení je hráno doposud. Od této první spolupráce vnikla pod vedením pana režiséra Mazáče celá řada dalších představení, vždy za účasti hereček z Divadla Klauniky, některé z nich jsou k práci s lidmi s handicapem vzdělány, jiné nabyly za tu dobu neocenitelné zkušenosti. V některých představeních účinkovaly i děti z dramatického kroužku Malá Klaunika (12 – 18 let), což bylo též spojení velmi zajímavé a z hlediska edukativního velice nosné (např. Malé velké kabaretní panoptikum). Některá představení byla tématicky složitou výzvou, jako např. inscenace A kdo je Švejk? – jedinečné zpracování Haškova Švejka, kde účast herců s mentálním handicapem přináší zcela nové významy. V nedávných letech se Divadlo Klauniky pustilo do inscenace DonDon Šajn – svérázné uchopení předlohy Mozartova Dona Giovanniho. V hlavní roli hostoval Alexey Kudrjartsev a obdivuhodný výkon podal herec s Downovým syndromem v roli Leporella. Vznikla také komedie Pohádky v hantecu, která se stala diváckým hitem a dodnes je často hrána. Za dobu této spolupráce Divadla Klauniky s mentálně handicapovanými herci vyvinulo divadlo jedinečnou metodu teatroterapie, která očividně „nese ovoce“. Před deseti lety zároveň vzniklo pod Klaunikou, spol. s r.o. chráněné pracoviště – penzion Lipůvka, kde herci s handicapem našli pracovní uplatnění a zároveň jsou zde v běžném životě uplatňovány a rozvíjeny teatroterapeutické prvky. Pro většinu z handicapovaných herců se divadlo stalo smyslem života či jeho naprosto nepostradatelnou součástí, vznikla zde velice silná a jedinečná kolektivní vazba, a je naprosto patrné, jakým způsobem divadlo posunulo schopnosti a dovednosti těchto lidí.

JSME

DOKUMENTÁRNÍ FILM O TEATROTERAPII DIVADLA KLAUNIKY BRNO

Katerina Dubcová
photographer

B | R | N | O |

Kromě divadelních dovedností má nesporný vliv na jejich schopnost začlenění do běžné společnosti, komunikativnost, samostatnost, zodpovědnost a soběstačnost, schopnost pracovat a soustředit se. Vzhledem k věku některých handicapovaných herců je patrný vliv na kvalitu paměti a řeči, na koordinaci pohybu.

Divadlo Klauniky je jedinou scénou v ČR, která provozuje integrační představení na profesionální úrovni formou zájezdů po celé ČR a občas i do zahraničí. Dvacet let tak aktivně ovlivňuje názor společnosti na lidi s mentálním handicapem.

Metodika teatroterapie Divadla Klauniky je sice zachycena písemně, ale dosud neexistuje žádný ucelený audiovizuální záznam, který by zachycoval tuto činnost v dlouhodobém vývoji a významu. Kateřina Dubcová spolupracuje s Divadlem Klauniky již 10 let, pořizuje fotodokumentaci z akcí, integračního festivalu Quijotova šedesátka, jednotlivých představení i neformálních setkání (oslav, vánočních večírků atd). Celý kolektiv ji dobře zná a její přítomnost je zde vítaná, herce s mentálním handicapem její focení, pořizování rozhovorů a natáčení nijak nestresuje a neovlivňuje jejich chování. Má tedy nejlepší předpoklady pro vytvoření tohoto časosběrného filmového dokumentu, který bude naprosto originálním počinem svého druhu.

Cílem projektu je však také prezentace tohoto dokumentu na veřejnosti, aby mohl zprostředkovat nesporný přínos teatroterapeutické práce. Chceme uspořádat veřejná promítání filmu s následnou diskuzí s herci, režisérem a autorkou filmu, a to pro běžnou veřejnost. Chceme též uspořádat tyto akce pro odbornou veřejnost, která se zabývá speciální pedagogikou, arteterapiemi a divadlem.

Kateřina Dubovcová spolupracuje s Divadlem Klauniky již 10 let, pořizuje průběžně fotodokumentace z workshopů, z představení i z integračních festivalů, rovněž i videozáznamy. V první fázi se tedy bude jednat o zpracování tohoto archivu, výběr a sestřih materiálů. Dále bude probíhat další natáčení aktuální činnosti, a to během přípravy nových integračních představení (workshopy většinou probíhají na Penzionu Lipůvka nebo v Lipnici nad Sázavou), budou pořízeny také záznamy z aktuálně pořádaných veřejných představení a nezbytné je také pořízení rozhovorů s jednotlivými aktéry, a to jak s herci s mentálním handicapem, tak se zdravými spoluherci a režisérem. Součástí dokumentu budou též momenty zachycené v soukromém či pracovním životě lidí s handicapem.

Posléze bude celý materiál utříděn, sestřihán, dokument bude ozvučen, zpracován do filmové podoby včetně grafických prvků, titulků apod. Premiéra dokumentu proběhne v rámci integračního festivalu Quijotova šedesátka a posléze začne příprava na realizaci veřejných prezentací – tj. produkční zajištění, propagace apod. Do konce roku 2024 chceme uskutečnit nejméně 4 veřejné prezentace v Brně i mimo něj. Předpokládáme však další pokračování této činnosti i v budoucích letech.

Projekt má podpořit integraci a inkluzi většinové společnosti a lidí s mentálním handicapem. Má zachytit arterapeutické metody Divadla Klauniky Brno a jejich nesporný význam pro rozvoj lidí s mentálním handicapem a jejich začlenění do společnosti a běžného života. Za dvacet let, kdy Divadlo Klauniky tuto činnost provozuje, je skutečný dopad a přínos této činnosti hmatatelný. Velký význam má tedy pro běžnou veřejnost, pro kterou bude prezentován a tuto skutečnost jim zprostředkuje. Přínosem je však též pro odbornou veřejnost – studenty a pedagogy speciální pedagogiky, dramatické výchovy, teatroterapeuty a dramaterapeuty, sociální pracovníky atd... Zde může přispět k inovaci metod práce s lidmi s mentálním postižením a k celkovému přístupu k nim. Teatroterapie je u nás dosud velmi mladým oborem a tento časosběrný dokument by mohl výrazně napomoci jejímu rozvoji. Dokument je v neposlední řadě přínosem i samotným aktérům s mentálním handicapem – je pro

ně oceněním, na které budou hrdí, shrnutím a studnou vzpomínek. Film je též přínosem pro Divadlo Klauniky, protože zaznamená jeho teatroterapeutickou činnost ve formě, která je nejvíce srozumitelná běžné i odborné veřejnosti.

Celé zpracování dokumentu - Kateřina Dubovcová: brněnská fotografka a výtvarnice, autorka kulturní platformy Brno Art Žurnál, informačního a prezentačního webového portálu Art Edu Production. Autorka mnoha výtvarných děl vystavovaných pravidelně v Brně i po celé ČR. Místopředseda spolku.

Propagace filmu

Weby: Brno Art Žurnál, Art Edu Production, Klaunika.eu, Město Brno, kulturní informační servery města Brna, celostátní kulturní servery (např. Dokumenty o umění, Informuji, Kudy z nudy atd.) Pořízení tištěných materiálů – letáky a plakáty A2, propagace a pozvánka mailem a skrze sociální sítě.

- 1 filmový dokument
- 4 veřejné prezentace do konce roku 2024 a další v budoucích letech
- Nabídnutí filmu odborné veřejnosti (středoškolské a vysokoškolské – obory speciální pedagogiky, dramatické výchovy, dramaterapie a teatroterapie)

YouTube:

<https://www.youtube.com/watch?v=0j-pKEIEggc>

Děkujeme ze srdce všem, kteří se rozhodnou náš projekt finančně podpořit.